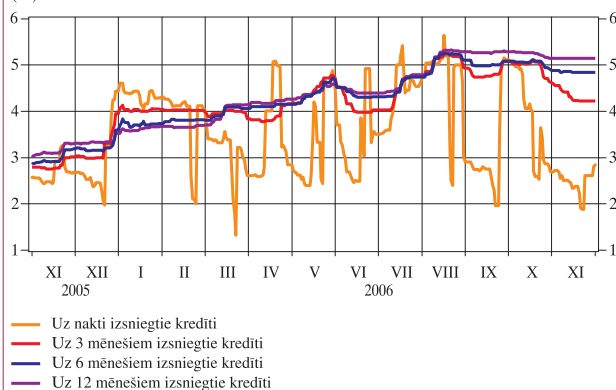

MONETĀRAIS BIĻETENS 2006

11

NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMJU INDEKSS RIGIBOR (%)

Strauju izaugsmes tempu un būtisku iekšzemes pieprasījuma nozīmi Latvijas tautsaimniecības attīstībā apliecināja Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes publiskotie iekšzemes kopprodukta 2006. gada 3. ceturkšņa rādītāji. Latvijas tautsaimniecības attīstības temps joprojām bija lielākais Baltijas valstīs (iekšzemes kopprodukta kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 11.8%). Nozaru norisē liecināja par diezgan nesabalansētu attīstību. Vairāk nekā pusi no kopējā pieauguma nodrošināja tirdzniecība (palielinājums – 19.0%) un komercpakalpojumi (18.1%). Turpinājās strauja attīstība arī finanšu sektorā, būvniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros un komunālajos un individuālajos pakalpojumos. Būtisks pievienotās vērtības kāpums (7.4%) bija vērojams apstrādes rūpniecībā ārējā pieprasījuma dēļ.

Apstrādes rūpniecības produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss oktobrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.6%. Nedaudz zemāks bija kāpums enerģētikā, bet kopējā rūpniecības produkcijas izlaide palielinājās par 3.9%. Savukārt mazumtirdzniecības (t.sk. automobiļu pārdošanas un autodeģvielas mazumtirdzniecības) apgrozījums kļuva straujāks (salīdzināmajās cenās – 36.7%).

Turpināja samazināties pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoms (novembrī – par 21.2%). Kravu apgrozījums Latvijas ostās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 5.8%. Bezdarba līmenis novembrī nemainījās (6.6%).

Novembrī salīdzinājumā ar oktobri patēriņa cenas pieauga par 1.0%, gada inflācijai atkal palielinoties līdz 6.4%. Piedāvājuma puses faktoru ietekmei pieaugot samērā nedaudz, lielākā daļa inflācijas kāpuma bija saistīta ar pamatinflācijas palielinājumu (līdz 5.5%; iepriekšējā mēnesī – 4.8%), īpaši tiem pakalpojumiem, kuru cenas netiek administratīvi regulētas. Visstraujāk pieauga dārzeņu (par 15.9%), maizes (par 8.8%) un labības produktu (par 3.4%) cenas un maksa par siltumenerģiju (par 8.8%).

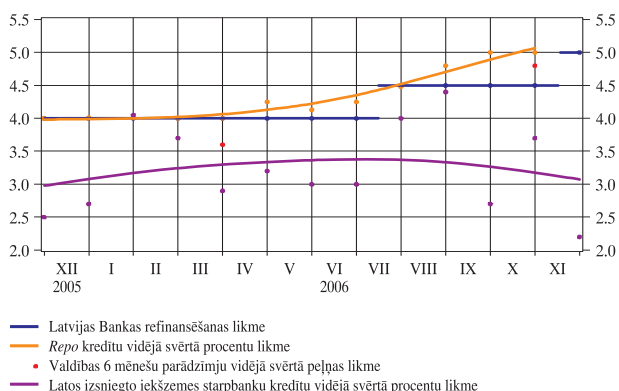
Latvijas Banka turpināja īstenot ierobežojošu monetāro politiku, jo noturīgais inflācijas līmenis, lielais tekošā konta negatīvais saldo un kredītēšanas veicinātā tautsaimniecības izaugsme joprojām pārsniedza ilgtermiņā uzturamu līmeni. Ņemot vērā makroekonomiskās attīstības tendences Latvijā un procentu likmju kāpumu eiro zonā, Latvijas Bankas padome ar 2006. gada 17. novembri par 0.5 procentu punktiem paaugstināja Latvijas Bankas refinansēšanas likmi (līdz 5.0%) un lombarda kredītu procentu likmes.

Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais deficīts novembrī bija 71.0 milj. latu, tādējādi budžeta finansiālais pārpalikums 2006. gada pirmajos 11 mēnešos samazinājās līdz 235.2 milj. latu. Lielāks finansiālais deficīts novembrī bija valsts pamatbudžetā (133.5 milj. latu), savukārt sociālās apdrošināšanas fondā finansiālais pārpalikums sasniedza 31.9 milj. latu un pašvaldību konsolidētajā budžetā – 21.9 milj. latu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi palielinājās par 110.5 milj. latu jeb 40.1%, savukārt izdevumi – par 101.3 milj. latu jeb 28.5%.

Centrālās valdības un pašvaldību kopējais parāds (novembra beigās – 1 108.8 milj. latu) salīdzinājumā ar oktobri palielinājās par 16.9 milj. latu sakarā ar valdības 5 gadu obligāciju emisiju. Novembrī notika divas šo obligāciju sākotnējā tirgus konkurē-

NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES

(%)

MAKROEKONOMISKIE RĀDĪTĀJI

	2006	
	X	XI
Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indeksa pārmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	3.9	*
Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas		
Mēneša (%)	0.5	1.0
Gada (%)	5.6	6.4
Patēriņa cenu gada pamatinflācija ¹ (%)	4.8	5.5
Reģistrēto bezdarbnieku skaits perioda beigās	70 045	69 705
Bezdarba līmenis (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	6.6	6.6
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansālā bilance (milj. latu)	306.1	235.2
Ārējā tirdzniecība (milj. latu)		
Eksports	294.5	*
Imports	588.9	*
Bilance	-294.4	*

¹ Avots: Latvijas Bankas dati.

* Datu vēl nav.

Avots: LR Centrālās statistikas pārvaldes un Finanšu ministrijas dati.

jošās daudzscenu izsoles, kurās tika pārdoti vērtspapīri 17.4 milj. latu apjomā (vidējā svērtā peļņas likme – 5.032%).

Novembrī plašās naudas M3 pieaugums bija mazāks nekā iepriekšējā mēnesī. To noteica lēnāks rezidentu noguldījumu palielinājums, turpinoties mērenam skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) pieaugumam. M3 gada kāpuma temps samazinājās no 44.3% oktobrī līdz 40.4% novembrī. Noguldījumu uz nakti atlikuma gada kāpuma temps saruka attiecīgi no 54.1% līdz 48.7%, noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem atlikuma gada pieauguma temps kritās no 39.2% līdz 34.9% un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu atlikuma gada kāpuma temps – no 42.7% līdz 41.4%. Samazinājās arī naudas rādītāju M1 un M2 gada pieauguma temps (attiecīgi līdz 41.8% un 40.1%). Savukārt skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) gada kāpuma temps būtiski nemainījās (novembrī – 23.6%).

Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un māsaimniecību noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps novembrī samazinājās par 4.7 procentu punktiem (līdz 41.7%), straujāk (par 44.4%) augot ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikumam.

Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām izsniegto kredītu kāpums novembrī būtiski nemainījās. Visvairāk tika izsniegts hipotēku kredītu, un lielākā kredītu daļa tika izsniegta eiro. Tomēr novembrī atšķirībā no iepriekšējiem mēnešiem aktīvāka bija nefinanšu sabiedrību kreditēšana. Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps saglabājās iepriekšējā mēneša līmenī (58.7%). Uzņēmējdarbības kreditēšanas gada kāpuma temps palielinājās par 1.0 procentu punktu (līdz 46.8%) komerc kredīta un industriālā kredīta atlikuma gada pieauguma tempa kāpuma dēļ, vienlaikus nedaudz sarūkot finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegto hipotēku kredītu atlikuma gada palielinājumam. Savukārt māsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps novembrī samazinājās (līdz 76.7%), māsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikumam gada laikā palielinoties par 85.2% un patēriņa kredītu atlikumam – par 62.6%. Joprojām gandrīz visu pieaugumu veidoja eiro izsniegto kredītu atlikums (kāpums – 430.8 milj. latu).

Novembrī Latvijas bankas turpināja piesaistīt papildu resursus ārvalstīs, tāpēc MFI (izņemot Latvijas Banku) tiro ārējo aktīvu negatīvais rādītājs pieauga par 275.3 milj. latu.

Novembrī eiro naudas tirgus procentu likmju kāpuma dēļ turpināja augt māsaimniecībām ārvalstu valūtā izsniegto kredītu procentu likmes (piemēram, māsaimniecībām izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme novembrī pieauga par 0.1 procentu punktu – līdz 5.6%, t.sk. mājokļa iegādei izsniegto – par 0.2 procentu punktiem jeb līdz 5.4%), bet samazinājās nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu, kā arī māsaimniecībām latos izsniegto kredītu procentu likmes.

Banku sektorā saglabājoties likviditātes pārpalikumam, uz nakti izsniegtajiem kredītiem RIGIBOR saglabājās zems, svārstoties 1.88–2.80% robežās. Savukārt RIGIBOR kredītiem ar 6 mēnešu termiņu mēneša laikā saruka līdz 4.84%, bet kredītiem ar 12 mēnešu termiņu saglabājās nemainīgs (5.15%). Likviditātes pārpalikumu bankas mazināja, veicot termiņnoguldījumus Latvijas Bankā, tāpēc būtiski saruka naudas bāze M0. Tādējādi, būtiski nemainoties Latvijas Bankas ārējo rezervju apjomam, emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tirajiem ārējiem aktīviem novembra beigās bija 123.3%.

Novembrī ASV dolāra, Japānas jenas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret latu samazinājās attiecīgi par 2.0%, 1.1% un 0.9%.

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI (perioda beigās; milj. latu)

	2006	
	X	XI
MFI¹		
M3	5 110.7	5 210.5
<i>Repo</i> darījumi	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	31.1	32.7
Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	4.9	4.9
M2	5 074.8	5 173.0
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	1 183.1	1 198.1
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	138.8	141.2
M1	3 752.8	3 833.7
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs)	904.4	921.3
Noguldījumi uz nakti	2 848.4	2 912.4
Tīrie ārējie aktīvi	-2 131.0	-2 390.4
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām	8 873.7	9 323.3
Kredīts valdībai	345.3	356.8
Centrālās valdības noguldījumi	315.3	343.3
Ilgāka termiņa finanšu saistības	1 729.5	1 752.4
Latvijas Banka		
M0	2 065.1	1 957.2
Skaidrā nauda apgrozībā	998.0	1 023.8
Noguldījumi Latvijas Bankā latos	1 067.1	933.4
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā	0	0
Tīrie ārējie aktīvi	2 397.1	2 413.1
Tīrie iekšējie aktīvi	-332.1	-455.9
Kredīti	-258.5	-277.0
MFI	0	0
Valdībai (neto)	-258.5	-277.0
Pārējie aktīvi (neto)	-73.6	-178.8
Ārējās rezerves (perioda beigās; milj. ASV dolāru)	4 349.15	4 460.39
Zelts	149.95	157.18
Speciālās aizņēmuma tiesības	0.15	0.16
Rezerves pozīcija SVF	0.08	0.08
Ārvalstu konvertējamās valūtas	4 198.97	4 302.97

¹ Saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas metodoloģiju.

PROCENTU LIKMES UN LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI

	2006	
	X	XI
Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme	3.7	2.2
Rezidentu nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes		
Kredīti nefinanšu sabiedrībām (izsniegti latos)	7.3	6.4
Kredīti māsaimniecībām (izsniegti latos)	11.3	11.0
t.sk. mājokļa iegādei	7.4	7.0
Kredīti nefinanšu sabiedrībām (izsniegti ārvalstu valūtā)	5.9	5.3
Kredīti māsaimniecībām (izsniegti ārvalstu valūtā)	5.5	5.6
t.sk. mājokļa iegādei	5.2	5.4
No rezidentu nefinanšu sabiedrībām un māsaimniecībām piesaistīto noguldījumu procentu likmes		
Nefinanšu sabiedrību termiņnoguldījumi (veikti latos)	3.5	3.6
Nefinanšu sabiedrību pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	1.1	0.8
Māsaimniecību termiņnoguldījumi (veikti latos)	3.3	3.7
Māsaimniecību pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	0.5	0.5
Nefinanšu sabiedrību termiņnoguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	3.4	3.5
Nefinanšu sabiedrību pieprasījuma noguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	1.5	1.6
Māsaimniecību termiņnoguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	3.5	3.7
Māsaimniecību pieprasījuma noguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	1.3	1.3
Latvijas Bankas refinansēšanas likme (perioda beigās; %)	4.5	5.0
Ārvalstu valūtu kursi (perioda beigās)		
Ls pret USD	0.5530	0.5420
Ls pret GBP	1.0480	1.0390
Ls pret 100 JPY	0.4710	0.4660
Ls pret EUR	0.7028	0.7028

MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (perioda beigās; milj. latu)

	2006	
	X	XI
MFI rezerves	1 156.6	1 134.6
Nacionālā valūta kasēs	93.5	102.5
Noguldījumi Latvijas Bankā	1 063.0	1 032.1
Ārzemju aktīvi	3 531.7	3 502.4
Ārvalstu valūta kasēs	58.7	56.2
Prasības pret MFI	2 073.9	2 032.0
Prasības pret ne-MFI	1 360.3	1 359.7
Pārējie aktīvi	38.8	54.5
Prasības pret centrālo valdību	252.1	263.1
Prasības pret vietējo valdību	93.2	93.8
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām	116.1	113.0
Prasības pret finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām	4 870.7	5 146.9
Prasības pret mājsaimniecībām	3 942.0	4 116.9
Neklasificētie aktīvi	809.8	785.1
Pamatlīdzekļi	137.2	137.8
Nauda ceļā	22.9	28.4
Pārējie aktīvi	105.5	112.3
Prasības pret rezidentu MFI (t.sk. ieguldījumi)	544.2	506.7
Aktīvi pavisam	14 772.2	15 155.7
<i>Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā</i>	<i>455.0</i>	<i>445.2</i>
Noguldījumi uz nakti latos	1 624.0	1 645.0
Valsts nefinanšu sabiedrību	138.2	97.8
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	648.5	690.3
Mājsaimniecību	837.4	857.0
Termiņnoguldījumi un noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu latos	817.1	824.5
Valsts nefinanšu sabiedrību	77.0	73.1
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	219.9	210.7
Mājsaimniecību	520.2	540.6
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	1 724.2	1 766.8
Valsts nefinanšu sabiedrību	20.6	21.4
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	536.9	538.0
Mājsaimniecību	1 166.7	1 207.4
Centrālās valdības noguldījumi	56.9	66.3
Vietējās valdības noguldījumi	164.5	177.3
Tranzītfondi	4.6	4.4
Ārzemju pasīvi	8 059.9	8 305.9
Saistības pret MFI	4 808.0	5 098.7
Saistības pret ne-MFI	3 016.4	2 914.8
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	235.4	292.4
Saistības pret Latvijas Banku	0	0
Emitētie parāda vērtspapīri	323.5	323.5
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	31.1	32.7
Kapitāls un rezerves	1 146.3	1 167.2
Rezidentu	696.7	714.8
Nerezidentu	449.6	452.5
Uzkrājumi parādiem un saistībām	91.0	98.5
Neklasificētie pasīvi	729.1	743.6
Nauda ceļā	133.7	166.7
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	98.4	114.2
Saistības pret rezidentu MFI	497.1	462.7
Pasīvi pavisam	14 772.2	15 155.7
<i>Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā</i>	<i>455.0</i>	<i>445.2</i>

Latvijas banku sistēmas un Latvijas Bankas monetāro rādītāju, kā arī starptautisko rezervju raksturlielumu publicēšanas datumi atrodami Starptautiskā Valūtas fonda Datu izplatīšanas standartu biļetena padomes interneta lapā (<http://dsbb.imf.org>). Šie dati visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas interneta lapā (<http://www.bank.lv>).

© Latvijas Banka, 2007

Pārpublicējot obligāta avota norāde.
Reģistrācijas apliecība Nr. 1718

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv